

Suomen pelastusalan keskusjärjestö

PALONTUTKINTATIEDON HYÖDYNTÄMINEN JA TUTKINNAN KEHITTÄMINEN

Tarja Ojala

Pelastusopisto, työpaja 23.3.2021

Näkökulma ja sisältö

Tutkijanäkökulma

- Palontutkintatiedon käyttö
- Tiedon hyödyntämisen kompastuskiviä
- Palontutkintatiedon vertailukelpoisuus
- Tiedon luotettavuuden perusedellytyksiä
- Tutkinnan kehittäminen
 - Tässä ja nyt vs. joitakin skenaarioita

Palontutkintatiedon hyödyntäminen

Tapaustiedot

Tilastot

Yhteenvedot ja tutkimus

TIETO

Riskien tunnistaminen

Riskienhallinta

Lainsäädännön kehittäminen

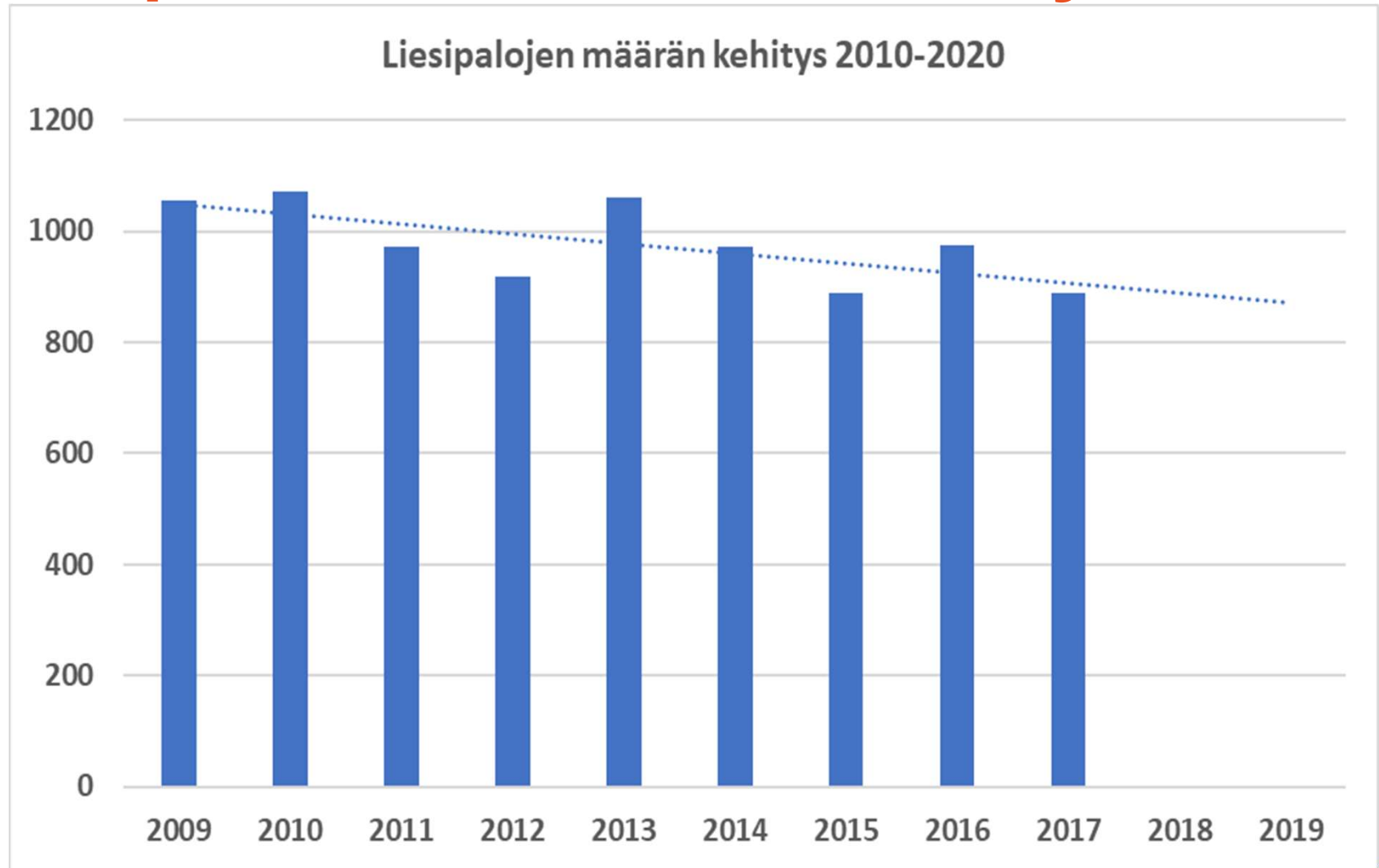
Rakennus- ja turvatekniikan kehittäminen

Turvallisuuskoulutuksen ja osaamisen kehittäminen

Turvallisuuden edistämiseen

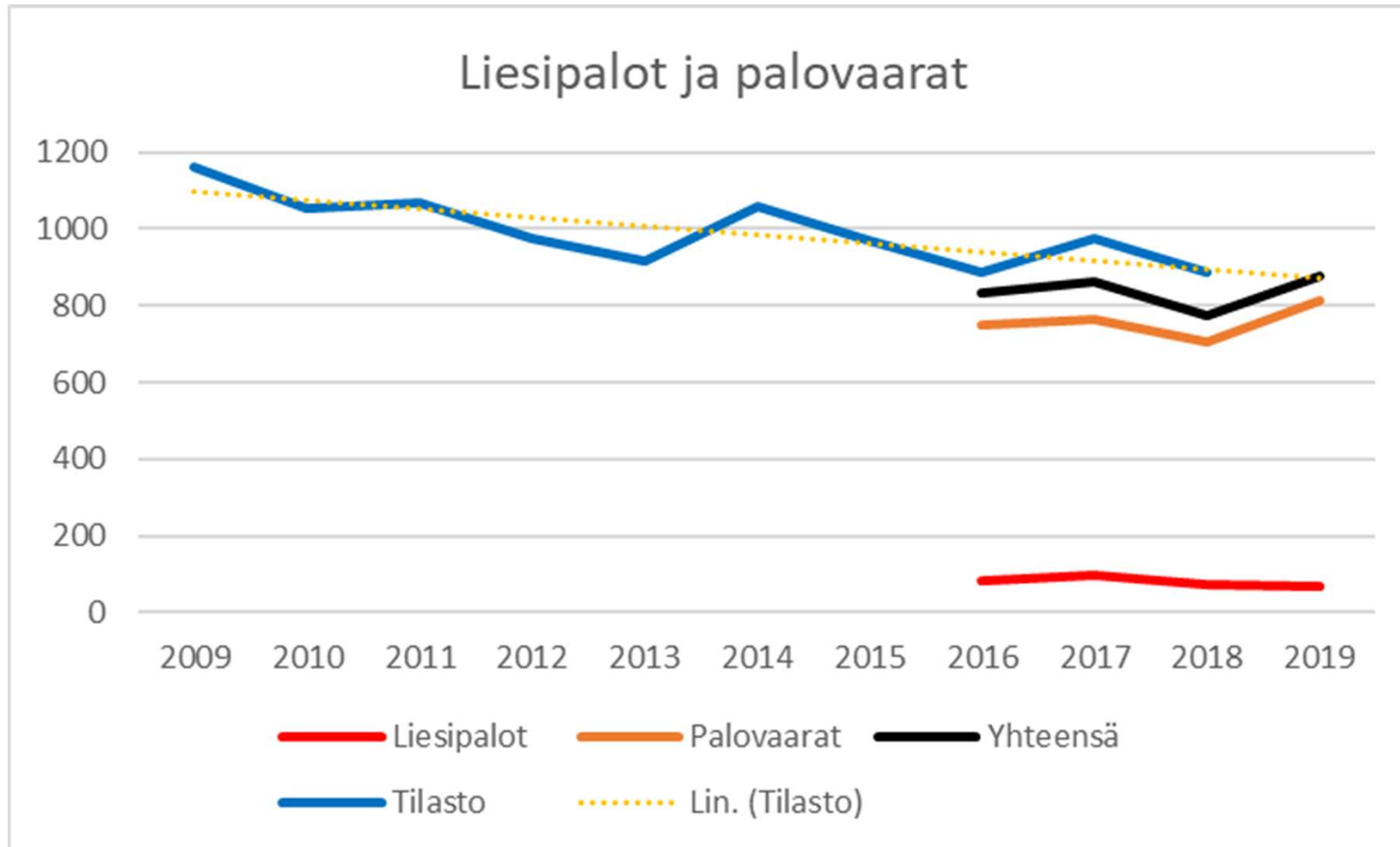

Tapausesimerkki tiedon käytöstä

Lähde: Ketola & Kokki, Pelastustoimen taskutilasto 201x, Pelastusopisto.

Tiedon moniulotteisuus

Puuttuvat tiedot, liesipaloaineisto

I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Merkki ja malli	Onnettomuudessa kuolleet (Ikm)	Kuvaus onnettomuustilanteen kehittymisestä	Syttyminen	Materiaali	Mikä?	Syy	Rakennustyyppi 1994 luokitus	Ensimmäisenä syttynyt materiaaliyhmä	Ensimmäisenä syttynyt materiaali
	0	Rasvakattilassa syttyi palo liedellä. Liesituuletin, kaapit ja mikrot kärsivät savuvahinkoja. Henkilö poisti palavan kattilan mökistä.	Liedellä	Rasvapalo		Ei tietoa	Vapaa-ajan asuinrakennus		
	0	ilmoitus asunnosta jonka keittiössä palaa. Omistaja jäänyt pinteeseen 7krs:n tasanteelle, koska käyttää roollaatria, eikä hissi toimi	Ei tietoa	Ei tietoa		Ei tietoa	Muu asuinkerrostalo	Puu, paperituotteet (4100-4900)	
	0	Liikerakennuksesta tulee savua.	Ei tietoa	Ei tietoa		Ei tietoa	Liike- tai tavaratalo, kauppakeskus		
-	0	Uppvärmning av olja i en kastrull på spisen , som överhettades och tog eld.	Liedellä	Ruoka		Ei tietoa	Yhden asunnon talo	Ruokaöljyt, rasvat (5610-5900)	
Helkama Arina	0	Asukas laittanut liedelle kattilaan voita sulamaan ja mennyt hakemaan postia, tullessaan asuntoon kuuli palovaroittimen	Liedellä	Ruoka	Voi		Rivitalo	Ruokaöljyt, rasvat (5610-5900)	

Toinen esimerkki tietojen moniulotteisuudesta

Rakennuspalot ja palovaarat vuonna 2019, Ilpo Leino

Rajaus	Yhteensä	Asuinrakennuksia
Ei erityisiä rajoituksia	5178	2776
Asunnot ja vapaa-ajan asunnot	2683	2218
Kerrosluku 0-100	4126	2353
Korkeus 0-100	1170	534

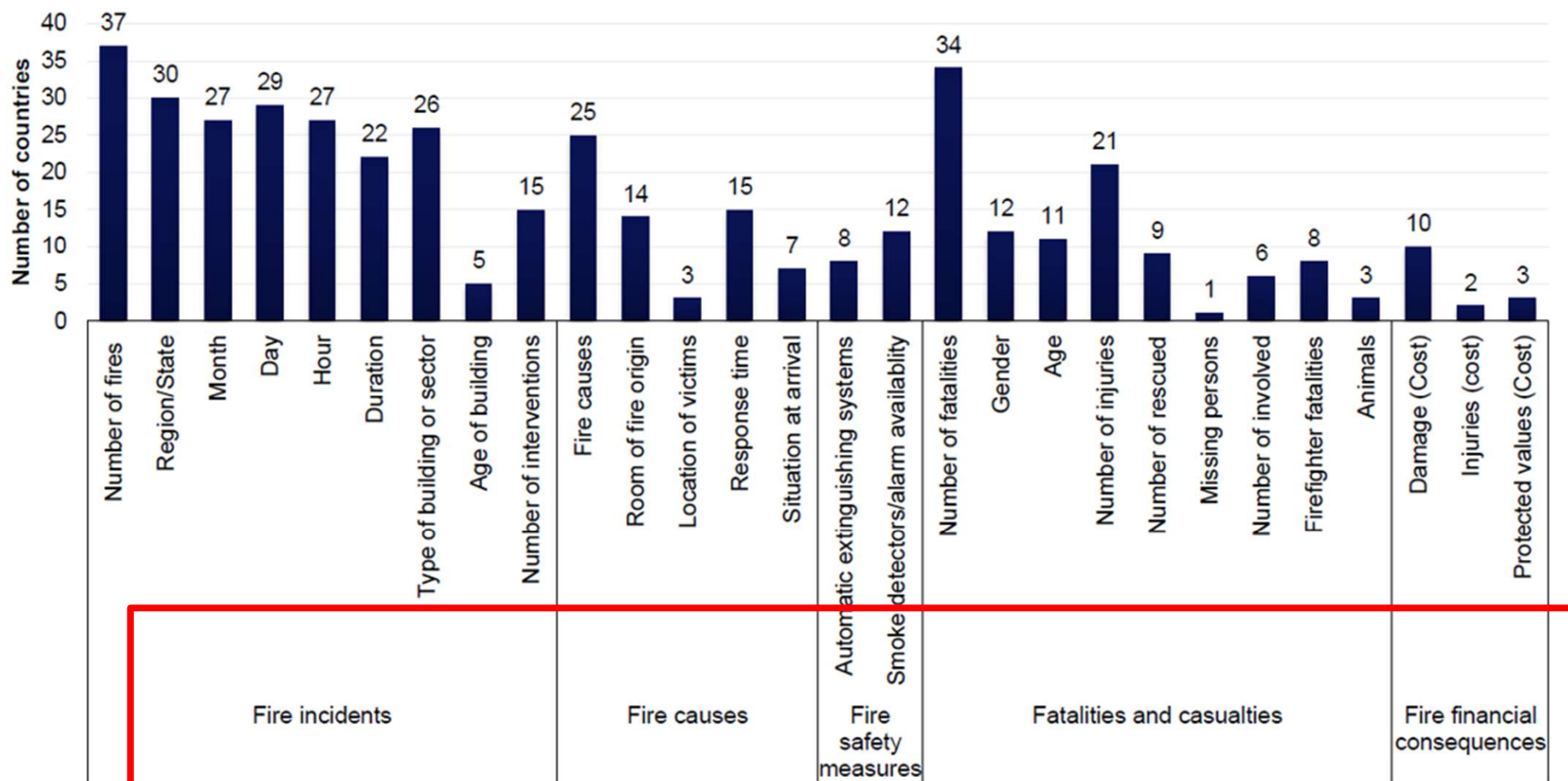
Tavanomaisia ongelmia (CFPA-E)

- Termit määrittelemättä
- Palontutkintaraportin täytön koulutus
- Puuttuvan tiedon korvaaminen?
- Rajallinen merkkimäärä valmiissa lomakkeissa

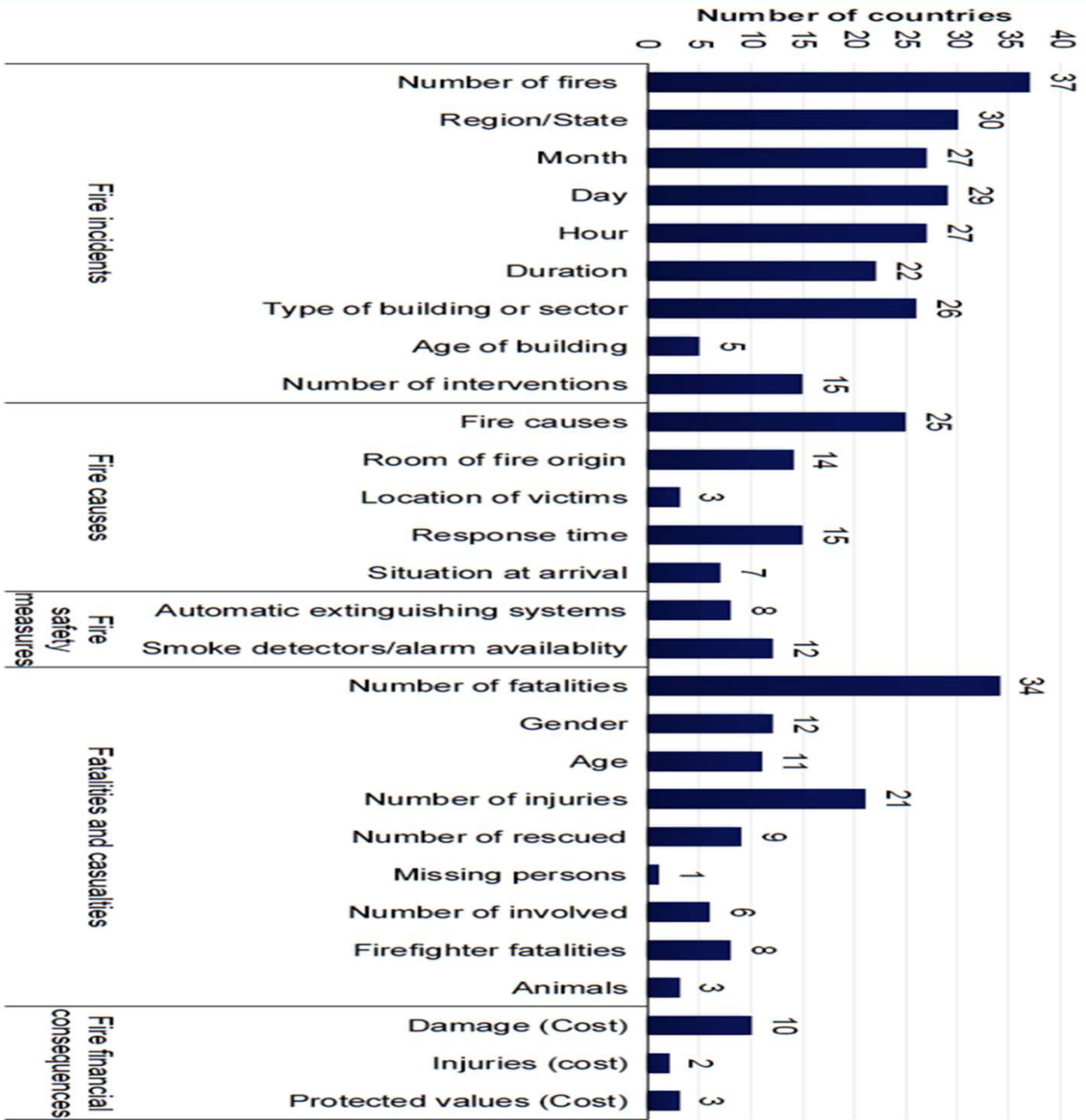
Kokonaiskuvan hahmottamista häiritsee

- Eri toimijoiden tietoja ei ole yhdistetty
- Tiedot eivät ole avoimesti saatavissa

Palontutkinta on tietosisällöltään kansainvälisesti edustava

Tai...

CFPA

Kansainvälinen vertailukelpoisuus

- Luotettava tieto edellyttää järjestelmällistä tietojen tallentamista ja yhtenäisiä käsitteitä.

Kehitettävä

- Käsitteiden selkeys ja yhtenäistäminen
- Tietojen järjestelmällisyys
- Asiantuntijuus

Palontutkinnan kehittäminen - vaihtoehtoiset skenaariot

NYT: Nykyisen lomakkeen kehittäminen

TULEVAISUUS:

- FireStat –hankkeen mukaan on tavanomaista, että pelastustoimi, poliisi, vakuutusyhtiöt ja terveydenhuolto keräävät kukin erillisiä tietoja.
- Suomessa ensisijaisesti erilliset, mutta kehitysmahdollisuus – ja tarve olisi yhdistää.
- Eriliset tiedot estävät omalta osaltaan kokonaiskuvan muodostamista. Tietojen yhdistäminen?
 - Esim. toimintakyvyltään heikentyneiden henkilöiden asuminen
- Kaksi esimerkkiä lähtöoletusten tuulettamiseksi

Onnettomuustutkintakeskuksen tutkinnot (36 tapausta 1998-2021)

- Jyväskylä 2020
- Kittilä 2017
- Vuosaari 2016
- Raahе 2016
- Naantali 2009
- Espoo 2008
- Teematutkinnot

Palontutkintaa laaja-alaisempi tutkinta.
Julkiset raportit.

Liikenneonnettomuuksien tutkinta

Tutkijalautakuntajärjestelmä

- Poliisi, puheenjohtaja, huom. rooli
- Ajoneuvotekninen asiantuntija
- Liikenneympäristön asiantuntija
- **Lääkäri**
- **Psykologi**
- Tarvittaessa muu asiantuntija, esim. raideliikenteessä tapahtuvissa onnettomuuksissa

Vastaava laajempi kuva antaisi myös palontutkinnassa mahdollisuuden kokonaisuuden hahmottamiseen.

Kiitos

Lisätietoja: [tarja.Ojala\(at\)spek.fi](mailto:tarja.Ojala@spek.fi)

Lähteet

- Ketola Johannes & Kokki Esa (2019). Pelastustoimen taskutilasto 2014-2018. Pelastusopisto.
http://info.smedu.fi/kirjasto/Sarja_D/D1_2019.pdf
- Leino Ilpo (2020). Prontotiedot rakennuspaloista.
- <https://eufirestat-efectis.com/>
- <https://turvallisuustutkinta.fi/fi/index/tutkintaselostukset/muutonnettomuudet/tutkintaselostuksetaihealueittain/tulipalotjarajahdykset.html>
- <https://oti.fi/>